

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Poastačujuhuse/adresse Tel: 78 47 40 00
Poastaboksa/postboks 3 Org.nr: 974 760 347
9735 Kárášjohka/Karasjok [váldde oktavuoda/ta kontakt](#)
Áššemeannudeadji Elina Hakala
saksbehandler
Tel: +47 78 47 40 24

Naturrisikoutvalget v/ Finn Katerås

ÁŠŠI/SAK
23/2173 - 2

MIN ČUJ./VÅR REF.
23/13422

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
22.03.2023

Innspill til naturrisikoutvalgets arbeid

Naturrisikoutvalget ble nedsatt ved kongelig resolusjon i juni 2022. Utvalget har som oppgave å beskrive naturrisiko og vurdere hvordan norske næringer og sektorer er berørt av fysisk naturrisiko. Videre skal utvalget vurdere hvordan norske næringer og sektorer vil bli berørt av antatte og mulige innstramminger i rammevilkår gjennom endringer i den globale, europeiske og nasjonale naturmangfoldpolitikken. Utvalget skal også vurdere hvordan en mest hensiktsmessig kan analysere og framstille naturrisiko på nasjonalt nivå samt gjennomgå hvordan berørte aktører i Norge analyserer og håndterer naturrisiko i dag.

Sametinget registrerer at forståelsen av naturrisiko i utvalgets mandat er preget av monetære verdier og forretningsmessig risiko for private og offentlige virksomheter. Sametinget savner en menneskelig dimensjon i diskusjonen om naturtap, som inkluderer også andre verdier enn monetære, og som går tapt samtidig med tap av naturmangfold. Sametinget ønsker i denne sammenhengen å vise til IPBES rapport om verdier, *Values Assessment - Decisions Based on Narrow Set of Market Values of Nature Underpin the Global Biodiversity Crisis*. Hovedfunnene i rapporten var blant annet at grunnen og løsningen til naturkrisen er knyttet til måter naturen blir verdsatt på. Rapporten påpeker blant annet at til tross for det store mangfoldet av verdier knyttet til naturen, inkluderer de fleste beslutningsprosesser kun et smalt sett med verdier. Det går på bekostning av både naturen, samfunnet og framtidige generasjoner. I tillegg ignorerer beslutningsprosessene ofte verdier for urfolk og lokalsamfunn. For å oppnå bærekraftig fremtid må en videre syn på naturens verdi tas i bruk og samfunnene må komme bort fra dominerende holdninger som vektlegger kortsiktige materielle gevinster.

Sametinget ble ikke konsultert om sammensetting av utvalget, heller ikke om mandatet. Sametinget savner derfor et tredje perspektiv i utvalgets oppgave, nemlig naturrisiko knyttet til kultur og samfunnsliv. Fysisk naturrisiko vil utvilsomt påvirke både norsk næringsliv og samiske urfolksnæringer i årene som kommer. Hvilken kulturell og sosial påvirkning dette vil ha på urfolkskultur og samiske samfunn, blir ikke belyst innenfor utvalgets mandat. Dette mener vi er en mangel og svakhet. For samiske næringer som er tett knyttet til naturen, vil naturrisiko også kunne bety risiko for tap av språk og kultur knyttet til naturmangfoldet.

Sametinget mener at for å oppnå bærekraftig og levelig fremtid for både det norske og det samiske samfunnet, er det behov for å komme bort fra tilnærminger som kun ser på monetære verdier og som tar én dimensjonale tilnærminger, som enten ser på klimakrise eller naturtap isolert fra menneskerettigheter og sosial rettferdighet. Sametinget etterlyser mer helhetlige tilnærminger, som ser på klima, natur og kulturell bærekraft i sammenheng. Sametinget etterlyser derfor at man i vurdering av naturrisiko for urfolksnæringer også ser på de sosiale og kulturelle truslene som tap av naturmangfold representerer.

Dearvuodaiguin/Med hilsen

Andreas Stångberg
juogushoavda / seksjonssjef

Elina Hakala
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:
Naturrisikoutvalget v/ Finn
Katerås